

Wymagania edukacyjne - klasy 6. język polski

KRYTERIA OGÓLNE

Język polski – Słowa z uśmiechem

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
UCZEŃ					
I. Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach, mitach i legendach 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, bajkę, mit, legendę, hymn, przypowieść, opowiadanie, powieść 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, bajki, mitu, legendy, hymnu, przypowieści, opowiadania, powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywieni, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienie i ożywienie), wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, apostrofy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia tytuł, podtytuł, śródtytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega funkcję tytułu, podtytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ tytułu, podtytułu na odbiór tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów wskazuje rymy 	<ul style="list-style-type: none"> określa wers, zwrotkę, refren, rymy jako elementy rytmizujące wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy</i> podczas analizy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury 	
<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>dialog, monolog</i> wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>dialog, monolog</i> odróżnia <i>dialog</i> od <i>monologu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób zapisu dialogu w tekście 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu określa podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i> odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa różne typy narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu 		
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowy, epizodyczny 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohaterów różnych typów objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów 		
<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu 		
<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach 		
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa doświadczenia bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje podczas omawiania sytuacji bohaterów doświadczenia własne 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków 		
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu 		
<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury i różnorodne konteksty 		
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinie na temat bohaterów i zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia bohatera • komentuje sytuacje 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji 		
<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna w odniesieniu do treści omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wartości ukazane w utworze • ustala hierarchię wartości bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst informacyjny • wymienia cechy artykułu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego • wskazuje cechy tekstu reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, reklamowego 		
<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu używa pojęcia <i>moralek</i> w odniesieniu do bajki 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu wskazuje <i>moralek</i> bajek 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu odczytuje <i>moralek</i> bajek 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje główną myśl tekstu formułuje samodzielnie przesłanie i <i>moralek</i> utworu 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między częściami wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> hierarchizuje informacje 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako tekst kultury 		
<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa twórczość przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych 		
<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami <i>aktor, gra aktorska, reżyseria, charakteryzacja, dekoracja, kostium, rekwizyty, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami związanymi z teatrem wie, jak zbudowany jest scenariusz teatralny i filmowy rozpoznaje wybrane gatunki filmowe zna pojęcie <i>film kultowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową wyjaśnia pojęcie <i>film kultowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego określa wybrane cechy gatunkowe filmu 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat różnicy pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) 	
	<ul style="list-style-type: none"> z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	
II. Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach wykrzykniki i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i biernej 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane rozpoznaje nieosobowe formy czasownika nazywa nieodmienne części mowy przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję nieosobowych form czasownika rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, osoby, liczby, czasu, rodzaju gramatycznego rzeczownika, czasownika, przymiotnika i liczebnika 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, czasów i rodzajów gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> oddziela temat fleksyjny od końcówki 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania 	
<ul style="list-style-type: none"> używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach stopniuje przymiotniki i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie rolę przymiotników i przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy 		
<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okoliczniki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> wie, jak zbudowane jest zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia równoważnik zdania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań 		
<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie pojedyncze i złożone rozpoznaje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie poprawnie stosuje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> • stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka 		
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi od dosłownych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 		
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> używa spójników i zaimków w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu 		
<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że są różne typy komunikatów 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie posługuje się terminami <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i> podczas odbioru tekstów kultury 		
<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i> prawidłowo akcentuje wyrazy ze stałym akcentem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą określa funkcję akcentu zdaniowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab stosuje w wypowiedzi właściwą intonację zdaniową 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów funkcjonalnie używa akcentu zdaniowego do wyeksponowania znaczeń wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą nowych technologii i internetu 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch</i>, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> - <i>i</i> po spółgłoskach - przyimków i wyrażen przyimkowych - zakończeń -i, -ii, -ji 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz -om, -em – <i>i</i> po spółgłoskach - przyimków i wyrażen przyimkowych – zakończeń -i, -ii, -ji 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach – przyimków i wyrażen przyimkowych – zakończeń -i, -ii, -ji 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach – przyimków i wyrażen przyimkowych – zakończeń -i, -ii, -ji 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane zasady dotyczące oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	
	<ul style="list-style-type: none"> zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką stosuje cudzysłów i dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń stosuje nawiasy zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym stosuje średnik 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych 	
III. Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością włącza się do rozmowy w kulturalny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury reaguje na wypowiedzi innych rozmówców 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi prezentuje własne stanowisko w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi swobodnie postępuje werbalnymi

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz emocji 	<ul style="list-style-type: none"> używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów podejmuje działalność literacką i kulturalną prowadzi blog internetowy redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową 	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi zna pojęcie <i>akapit</i> i zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję akapitu w wypowiedzi stosuje akapity 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi 		
<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 		
<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie wypowiedzi w formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 		
<ul style="list-style-type: none"> wygłasza z pamięci ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje utwory z pamięci, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> głosowo interpretuje tekst 		
<ul style="list-style-type: none"> sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego i szczegółowego sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego 		

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu 	<ul style="list-style-type: none"> rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek 	
	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> wie, że współczesne komunikaty muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS 	<ul style="list-style-type: none"> zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 	
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów 	
	<ul style="list-style-type: none"> odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	
IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> czyta cicho ze zrozumieniem czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, przekazuje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów
	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	

Sprawności	Wymagania				
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry	ocena: celujący
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) <ul style="list-style-type: none"> bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje słowników korzysta ze słowników <i>on-line</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z internetu w celach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> postrzega nowe technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> czyta lektury omawiane na zajęciach 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> chętnie czyta i zna wiele tekstów literackich i poetyckich, chętnie prezentuje wybraną lekturę na forum klasowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż zaproponowana przez nauczyciela ocenę roczną zgodnie z paragrafem 68. Statutu Szkoły Podstawowej nr 149 w Krakowie.

Wymagania dostosowane przez zespół nauczycieli uczących w klasach 4-8 SP 149 w Krakowie na podstawie materiałów przygotowanych przez panie Ewę Horwath, Anitę Żegleń dla WSiP